

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. W stillet af Folketingets Miljøudvalg

Spørgsmål W

Vil ministeren redegøre for kommunernes mulighed for at fortolke og dispensere for naturbeskyttelseslovens regler om kystbeskyttelseslinjen, således at den ikke er en hindring for mindre og helt almindelige tilpasninger af egen have og grund, jf. f.eks. TV2 Fyns omtale af forbud mod æbletræer i egen have bragt den 20. og 21. februar kl. 19.30 og TV-syd nyhederne torsdag den 13. februar kl. 19.20 om Hajstrup Strand m.m.?

Indledning

Tak. Nu kommer vi så til noget af det vi har kredset om i dag, nemlig strandbeskyttelseslinjen og det falder jo godt i tråd med vores tidligere drøftelser om landzonereglerne, kystnærhedszone og alt mulig andet. Men vi skal være helt klare omkring hvad det er for nogle regler vi taler om når vi diskutere de her ting. Strandbeskyttelseslinjen er reguleret i Naturbeskyttelsesloven mens Kystnærhedszonen er reguleret i Planloven. Der er tale om to vidt forskellige reguleringer, hvor

strandbeskyttelseslinjen er en forbudszone, mens kystnærhedszonen er en planlægningszone.

Ligesom for spørgsmålene om planloven synes jeg, at vi er nødt til at se problemstillingerne ud fra et større perspektiv i stedet for at diskutere enkeltsager.

Fastholde en høj beskyttelse

Beskyttelsen af de mest kystnære dele af Danmark bl.a. gennem strandbeskyttelseslinjen og klitfredning synes jeg er en stor succes.

På grund af beskyttelsen har vi nogle af de mest attraktive kyster i Europa. Det er til gavn for alle danskere og de mange turister, som hvert år kommer til Danmark for at opleve naturen og landskabet.

Jeg synes derfor, at Folketinget var kloge og forudseende helt tilbage i 1937, da strandbeskyttelseslinjen blev indført. Og indtil nu har skiftende regeringer fornuftigt nok fastholdt en meget høj beskyttelse.

Og det mener jeg ikke vi skal ændre på nu på baggrund af enkeltsager.

Dispensationsadgangen

Når det er sagt, så mener jeg selvsagt, at muligheden for at dispensere skal udnyttes fuldt ud inden for lovgivningens rammer. Jeg har også understreget over for Naturstyrelsen at lovens ramme skal udnyttes fuldt ud.

Og Naturstyrelsen er faktisk ikke så firkantet, som nogle af de her enkeltsager som pressen har interesseret sig for kunne tyde på.

Styrelsen meddeler hundredvis af dispensationer hvert eneste år. I 2013 blev der rent faktisk meddelt dispensation i 2 ud af 3 sager.

Så der er altså gode muligheder for at få dispensation. Generelt er det en rigtig god ide at rådføre sig med Naturstyrelsen og søge vejledning om reglerne på Naturstyrelsens hjemmeside, inden man går i gang med et projekt.

Jeg synes, det er vigtigt, at man som sommerhus- eller grundejer ikke bare går i gang med sit projekt uden at søge om dispensation først. Det er jo smadder ærgerligt, og kan nogle gange blive rigtig dyrt, hvis f.eks. en terrasse eller et skur ikke efterfølgende kan lovliggøres ved en dispensation og man så må rive det ned igen. Og det er jo det, vi har set i nogle af de sager, der har været fremme i medierne og jeg har stor forståelse for, at det kan give frustrationer for den enkelte, at man har brugt en masse ressourcer på noget, og så ikke kan få dispensation.

Heldigvis er der også mange mennesker, der er opmærksomme på, at de ejer en grund i et beskyttet kystområde. De søger råd og vejledning hos Naturstyrelsen. Og mange gange resulterer det i, at projekterne tilpasses, så man faktisk kan opnå dispensation eller, at det måske slet ikke kræver en dispensation.

Men nogen gange er styrelsen nødt til at meddele et afslag. De strand- og klitbeskyttede arealer der er tale om er jo som udgangspunkt en forbudszone.

Det er Naturstyrelsens opgave hele tiden at have helheden for øje. Det er ikke nødvendigvis den enkelte dispensation, som isoleret set er et problem. Det er summen af dispensationer, som på sigt vil kunne ændre kystlandskabet.

Mange flere dispensationer vil kunne betyde, at vi vil få mere byggeri i form af terrasser, skure, trapper og parklignende haveanlæg med grusbelagte stier og højbede i stedet for marehalm, sand og klitter.

Og det synes jeg ikke vi skal have.

Men det er selvfølgelig vigtigt, at borgerne føler sig hørt, og jeg vil også gerne have, at den enkelte borger kan forstå hvorfor, der gives et afslag.

Derfor har jeg også fremhævet over for Naturstyrelsen, hvor vigtigt jeg mener det er, at forklare om reglerne og baggrunden for, at der ikke kan gives en dispensation.

Hvis en borger alligevel mener, at et afslag er forkert, så er der jo mulighed for at klage til Natur- og Miljøklagenævnet, som er et uafhængigt nævn med både folk fra forskellig politisk side og dommere.

Det er også sket i de fleste af de sager, som har været fremme i medierne, og jeg kan selvfølgelig ikke gå ind i sager, som er afgjort af nævnet fordi der også er mulighed for at anke til domstolene.

Hvad kan man i haver

Spørgsmål W drejer sig om, hvad man kan få lov til i egen have og på egen grund.

Grundejere kan frit, dvs. uden dispensation, plante træer og buske i deres haver, men de kan ikke udvide deres haveanlæg på strande, enge og marker eller lignende.

Hvis en borger vil bygge, f.eks. udekøkken, terrasser, bålpladser, brændeskure, trapper, så kræver det en dispensation.

Og som tidligere nævnt, er der en god grund til at man ikke uden videre kan udvide sin have eller bygge uden dispensation.

Mange grunde går jo helt ned til stranden, og det vil på sigt ændre kystlandskabet drastisk, hvis man uden videre kan udvide sin have med prydplanter og højbede helt ned til stranden.

Det samme gælder anlæg af trapper ned over kystskrænter. Trappeanlæg med afsatser og gelænder på hver eneste enkeltejede ejendom vil skæmme de uberørte kyststrækninger.

Jeg synes vi må tænke mindre på os selv og de ting vi absolut skal have i vores egne haver og mere på, at vi forvalter en fælles arv, jeg vil nærmest kalde det en kulturarv, som vi med stolthed skal kunne videregive til vores efterkommere.

Selvfølgelig skal vi kunne gå op fra og ned til stranden. Netop derfor giver Naturstyrelsen dispensation til trapper, der giver adgang for en bredere offentlighed, f.eks. en grundejerforening.

Hvis en borger har en lovlig trappe i forvejen kan den også vedligeholdes. Og det vil også være muligt at få dispensation til at udskifte den med en ny.

Kommunernes muligheder for at dispensere
Spørgsmålet om kommunernes mulighed for at dispensere fra strandbeskyttelseslinjen, har jeg undret mig lidt over.

Vi skal være helt sikre på hvad vi snakker om, altså, hvem det er der administrerer de her regler. Og derfor vil jeg gentage at Strandbeskyttelseslinjen er en linje som er reguleret i Naturbeskyttelsesloven mens Kystnærhedszonen fremgår af Planloven. Der er som nævnt tale om to forskellige reguleringer.

Opgavefordelingen mellem stat, regioner og kommunerne blev fastlagt i 2006 ved kommunalreformen.

Amternes opgaver med strandbeskyttelseslinjen blev overført til staten, bl.a. fordi beskyttelsen af kysterne er en særlig national interesse.

Så svaret er, at kommunerne ikke kan dispensere eller fortolke reglerne i forhold til strandbeskyttelseslinjen.

Kommunerne har til gengæld en række planlægningsmuligheder inden for kystnærhedszonen. De eksempler som bliver givet omhandler i væsentlighed strandbeskyttelseslinjen.

Nogle vil sige, at det ikke gør nogen forskel om vi taler om det ene eller det andet. Men det er ikke rigtigt.

Planloven giver kommunerne en planlægningskompetence så planlægning kan ske lokalt og tæt på borgerne – også inden for kystnærhedszonen – her skal der blot være tale om

en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse.

Naturbeskyttelsesloven skal sikre at vore mest kostbare fælles naturværdier beskyttes i hele landet. At opgaven er samlet ét sted hos staten giver derfor en række fordele.

Vi får en ensartet landsdækkende praksis. Der sker en bedre videndeling, bl.a. omkring Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser. Og det giver mulighed for at lave nogle effektiviseringstiltag.

God sagsbehandling handler for mig også om, at borgerne ikke skal vente for længe på at få et svar på, om de kan få en dispensation. Derfor har jeg også bedt Naturstyrelsen om at arbejde videre med at sørge for, at afgørelserne kan træffes så hurtigt som muligt.

Og i de tilfælde, hvor der gives afslag, skal det være klart for folk hvad begrundelsen er.

Afslutning

Så sammenfattende mener jeg, at Naturstyrelsens administration af strandbeskyttelseslinjen – også i mindre sager – ligger inden for lovens rammer.

Selvom den enkelte sag isoleret set ikke betyder så meget, har den betydning i det store billede. Der er jo rigtig, rigtig mange af de her sager hvert år.

Jeg mener, at det er vigtigt, at vi har en robust beskyttelse af de danske kyster. En lidt mere begrænset rådighed over sin ejendom end andre steder – er i mine øjne en lille pris at betale for at

bo i vores allermest attraktive områder – som skal forblive attraktive!

Med de muligheder jeg har redegjort for, er det min helt klare overbevisning, at vi har ramt den rette balance mellem benyttelse og beskyttelse af kystområderne.